

Joukkoliikenne välillä Eura-Pori

Khall 14.03.2022 § 82

Valmistelija

Valmistelu ja lisätiedot: Kunnanjohtaja Juha Majalahti, puh. 044 422 4000.

Pori-Kokemäki liikenteen hoitamisesta (linjat 70, 70Y ja 71) on sopimuskuntien (Pori, Nakkila, Harjavalta, Kokemäki) ja yhteenliittymä Ruosniemen Linja-auto Oy & Lyttilän Liikenne Oy:n välillä käyttö-oikeussopimus, joka on solmittu 14.6.2017 ja se päättyy 5.8.2022. Toisen optiovuoden käytöstä joukkoliikennejaosto päätti 19.5.2020 § 4 ja se tehtiin ajalle 9.8.2021- 5.8.2022. Edellä mainitut kunnat ovat rahoittaneet tämän liikenteen. Ulvilan kaupunki ei ole osallistunut tämän liikenteen rahoitukseen.

Joukkoliikennetoimikunta on kokouksissaan 22.10.2021 ja 14.1.2022, jossa mukana oli Varsinais-Suomen Ely-keskus keskustellut Pori-Kokemäki liikenteen jatkosta. Ely-keskus esittää liikenteen yhteensovittamista Eura/Kokemäki-Pori -yhteysvälille. Yhteishankinnalla mahdollistetaan työmatkayhteys Eurasta Poriin sekä täydennetään yhteysvälin vuorotarjontaa. Lisäksi yhteishankinnalla mahdollistetaan Kokemäen SASKY:n yhteydet sekä parannetaan Harjavallan mahdollisuuksia hyödyntää liikennettä lakisääteisissä koulukuljetuksissa. Toimikunnassa käytyjen keskustelun perusteella Pori, Harjavalta ja Kokemäki kannattavat liikenteen kilpailuttamista uusien aikataulujen ja reittien osalta. Toimikunnassa Nakkilan edustajan kanta on, että liikenne tulisi kilpailuttaa nykyisten reittien ja aikataulujen mukaisesti.

Pori-Kokemäki liikenne täytyy kilpailuttaa, jotta joukkoliikennepalvelut saadaan jatkumaan keskeytyksettä. Liikennekohteeseen tulisi jonkin verran muutoksia vuorotarjonnan lisäysten takia. Euran liikennettä varten kokonaisuuteen tulisi arkisin yksi uusi auto, joka ajaisi Eurasta Harjavallan kautta Poriin aamukahdeksaksi, takaisin kello 16:n jälkeen ja kävisi välillä Kokemäellä. Pääosin aikataulut ja reitit pysyvät samoina. Perussopimuskaudeksi esitetään 3 vuotta ja optiovuodet 1+1+1.

ELY-keskus toimii liikenteen kilpailuttajana, koska hankintakohte käsittää kuntarajat ylittävää liikennettä. Hankinta toteutettaisiin reittipohjaisella käyttöoikeussopimusmallilla. Sopimusmallissa tilaajat suunnittelevat hankintakohteen aikataulut ja reitit. Käyttöoikeussopimuksessa liikenteenharjoittaja saa asiakkaiden maksamat lipputulot ja hankinnan osapuolet maksavat tarjoushinnan ja asiakkaiden maksamien lipputulojen erotuksen. Liikenteen hankintakokonaisuuden kustannuksiin osallistuisivat sopimuskauden aikana, ELY-keskus, Euran kunta, Porin kaupunki, Nakkilan kunta, Harjavallan kaupunki ja Kokemäen kaupunki. Hankintakokonaisuudesta on tehty nettokustannusarvio.

Nettokustannusarvio tarkoittaa sitä summaa, jonka ELY-keskus ja kunnat maksavat asiakkaiden maksamien lipputulojen lisäksi. Kustannusarviota ei kilpailuun liittyvistä syistä ilmoiteta julkisesti. Alustavien linjausten mukaan ELY-keskus ja Euran kunta vastaisivat yhdessä 18 %:lla hankintakustannuksista ja muut kunnat vastaavat lopusta sovitun jakoperusteen mukaan. Nykyinen kustannusjakso Pori-Kokemäki liikenteestä jakaantuu seuraavasti: Porin kaupunki 31 %, Nakkilan kunta, Harjavallan kaupunki ja Kokemäen kaupunki kukin 23 %:n osuudella. ELY-

keskus esittää, että kyseessä olevan hankinnan osalta edetään siten, että kokonaissumma jakautuisi seuraavasti:

* ELY-keskus ja Euran kunta yhdessä 18 %

* Pori 25,42 %

* Nakkila 18,86 %

* Harjavalta 18,86 %

* Kokemäki 18,86 %

Hankintaan osallistuvien kuntien kanssa tehdään erillinen sopimus liikenteen ostokustannusten jaosta.

Kunnat sitoutuvat tekemällään päätöksellä kustannusarvion mukaiseen hintahaarukkaan. ELY-keskus on kuitenkin yhteydessä kunnan yhteyshenkilöön ennen hankintapäätöksen tekemistä. Mikäli edullisin tarjoushinta ylittää sen hintahaarukan, johon kunta on sitoutunut, asia palaa takaisin kunnalliseen päätöksentekoon. Hankinta on tällöin mahdollista keskeyttää.

Kilpailutuksen myötä Eurasta Poriin tulisi yksi uusii aamuvuoro ja vastaavasti paluuvuoro iltapäivällä Porista.

Esityslistan oheismateriaalina on

- Kohteiden nykyiset ja alustavat uudet aikataulut, liite 1

Asiakirjat ovat julkisuuslain 7 §:n 2 momentin perusteella salassa pidettävä, kunnes hankintasopimus on tehty.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Juha Majalahti
Päätösehdotus	Kunnanhallitus antaa Varsinais-Suomen Ely-keskukselle sitoumukset joukkoliikenneyhteyden Eura-Pori-Eura -väliseen kilpailuttamiseen ja sitoutuu joukkoliikenneyhteyden arvioituun maksuosuuteen.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
Khall 16.12.2024 § 349 258/08.01.00/2022	
Valmistelu ja lisätiedot	Talousjohtaja Lauri Ämmälä, puh. 044 422 4059.

Reittien Pori-Kokemäki (nyk. linjat 70 ja 71) ja Pori-Eura (nyk. linja 72) liikennöintisopimus nro KÄYTTÖ-734306 päättyy 10.8.2025. Sopimus sisältää 1+1+1 optiovuotta, mutta Porin kaupunki on jo ilmoittanut, ettei optioita tule käyttää. Nykyinen sopimus kilpailutettiin koronavuosien matkustajatietojen pohjalta ja sopimusmalliksi valittiin käyttöoikeussopimus (liikennöitsijä vastaa lipputuloriskistä). Näistä tekijöistä johtuen nykyistä sopimusta voidaan pitää kustannustasoltaan korkeana. Molempien reittien liikenteillä mahdollistetaan toisen asteen opiskelijoiden kulkeminen reitin varrella sijaitseviin oppilaitoksiin sekä työssäkäynti ja asiointi ns. tavanomaisiin aikoihin Porin suuntaan. Liikenteessä tehdään yli 40.000 matkaa vuodessa, joten kohteen hankinta uudelle sopimuskaudelle on perusteltua.

Talousjohtaja on osallistunut 19.11.2024 Porin, Nakkilan, Harjavallan, Kokemäen ja ELY-keskuksen kanssa pidettyyn palaveriin, jossa sovittiin raameista uudelle kilpailutukselle.

Nykyinen liikennöintisopimus on Ely-keskuksen (Eura) ja Porin seudullisen joukkoliikenneviranomaisten (Pori, Ulvila, Nakkila, Harjavalta ja Kokemäki) yhteishankinta. Hankintayhteistyötä on päätetty jatkaa myös seuraavalle sopimuskaudelle.

Hankittavasta liikennekokonaisuudesta on käyty neuvottelu Varsinais-Suomen Ely-keskuksen, Porin, Nakkilan, Harjavallan, Kokemäen ja Euran kesken. Ulvilan kaupunkiin on oltu yhteydessä neuvottelun jälkeen.

Hankintaa koskevat keskeiset esitykset ovat:

1) Liikennekohdetta karsitaan maltillisesti

Hankittavaksi esitetään Pori-Kokemäki reitin osalta kuusi vuoroparia, kun aiemmin vuoropareja oli seitsemän. Pori-Eura reitin osalta hankittavaksi esitetään yksi vuoropari. Molempien reittien osalta esitetään, että kesäliikennettä ei ajeta. Kesäliikenteen matkustajamäärät ovat olleet vähäisiä. Sekä valtiolla että kunnilla on julkisen talouden säästöpainetta ja karsinta on kohdentunut vähiten käytettyihin vuoroihin.

2) Hankintamallin muutos

Nykyinen liikennöintisopimus on ollut malliltaan käyttöoikeussopimus, jossa liikenteenharjoittaja saa pitää asiakkailta tulevat lipputulot ja saa sen lisäksi ELY-keskukselta sekä kunnilta kuukausittaisen liikennöintikorvauksen. Esitys on, että liikenne hankitaan jatkossa bruttomallilla. Mallissa liikenteenharjoittaja saa kiinteän kuukausittaisen liikennöintikorvauksen riippumatta siitä, paljonko lipputuloa kertyy. Liikenteen tilaaja- ja maksajatahot kantavat mallissa lipputuloriskin.

Bruttomalli antaa todennäköisesti kohtuullisemman hintatason pitkällä aikavälillä, koska tarjoajien ei tarvitse miettiä vähentyneen/vän matkustuksen vaikutusta kertyvään lipputuloon. Bruttosopimusmalli myös mahdollistaa nykyistä suuremmat muutokset (vuoromäärien ja reittien muuttaminen, lippujen hinnoittelu) liikennöinnissä.

3) Kalusto

Hankinta on mahdollista ajaa kolmella (3) linja-autolla. Kaikkia yhteysvälejä tullaan ajamaan M3 luokan linja-autoilla. Kaukoliikenteen linja-autoja ei koske laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista.

Hankinnassa edellytetään, että kaluston enimmäisikä on 15 vuotta.

4) Lippu- ja maksujärjestelmät

Hankinnassa edellytetään Porin seudullisen joukkoliikenneviranomaisen hallinnoiman Waltti lippu- ja maksujärjestelmän sekä Ely-keskuksen hallinnoiman Seutu+ lippu- ja maksujärjestelmän käyttöönottoa.

5) Sopimuskausi

Liikenteen sopimuskaudeksi esitetään 11.8.2025-10.8.2028 + optio
11.8.2028-10.8.2030 (3 v + 2 v).

6) Kustannusjako

Hankintakokonaisuudesta on tehty bruttokustannusarvio. Ennen hankintapäätöksen tekemistä liikenteen rahoitukseen osallistuvat tahot sitoutuvat bruttokustannusten jakamiseen. Liikenteen nettokustannus tulee olemaan bruttokustannusta alhaisempi, koska matkustajien maksamat lipputulot vähentävät rahoittajaosapuolten maksettavaksi tulevaa summaa.

Kustannusjako-osuuksista on käyty osapuolten kesken neuvotteluja. Esitys jaosta on:

Ely-keskus	8 %
Eura	8 %
Ulvila	8 %
Kokemäki	14,14 %
Pori	19,29 %
Harjavalta	21,11 %
Nakkila	21,46 %

Päivitetyn kustannusten jakoehdotuksen perusteella Euran 9 % osuus tippuisi 8 %. Lisäksi Porin seudullisen viranomaisen kustannusten jakoa muutettiin, mutta tällä ei ole vaikutusta Euran maksamiin kustannuksiin.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Kari Kankaanranta
Päätösehdotus	Kunnanhallitus antaa Varsinais-Suomen Ely-keskukselle sitoumukset joukkoliikenneyhteyden Eura-Pori-Eura -väliseen kilpailuttamiseen ja sitoutuu joukkoliikenneyhteyden arvioituun maksuosuuteen.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.